

YAZIM KURALLARI (DE-Kİ-Mİ'NİN) YAZIMI

De Ekinin Yazımı

Türkçede iki tane De eki vardır. Bunlardan birincisi bulunma hal eki olan 'de' ekidir. Diğeri ise bağlaç olan 'de' ekidir.

Bulunma Hal Eki Olan 'de' nin Yazımı

Hal eki olan 'de' daima bitişik yazılır. Cümlede da,de,ta,te şeklinde bulunabilir. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamında bozulma olur.

Örnek:

- Sende kaldı yüreğim. ('de' yi cümleden çıkardığımızda anlamda bozulma olur bu nedenle buradaki 'de' nin hal eki olduğunu anlarız.)
- Evde gerekli malzemeler yoktu.
- Seni otobüste gördüm. (buradaki 'de' eki sertleşmeye uğrayarak d harfi t olmuştur. 'de' ekinin te, ta şeklinde görüldüğü ek hali bulunma hal ekidir.
- Yolculukta cam kenarlarını severim.
- Evlilikte keramet vardır.

Bağlaç Olan 'de' nin Yazımı

'de' bağlacı ayrı bir sözcük olduğu için daima ayrı yazılır. Hal eki olan 'de' ile karıştırılmamalıdır. Bunu ayırmanın yöntemi cümle içerisinde cümlede bulunan 'de' yi çıkartırız eğer cümlenin yapısında bir bozukluk olmuyorsa o 'de' bağlaçtır. Oluyorsa o 'de' bulunma durum ekidir.

Örnek:

- Kitap da alacağım. (kitap alacağım)
- Sen de onun gibisin. (sen onun gibisin)
- Sende bir şeylerim kaldı. (sen bir şeylerim kaldı)

Görüldüğü gibi ilk iki cümlede 'de' yi cümleden çıkardığımızda cümlede bir bozulma olmuyor. Fakat üçüncü cümlede 'de' yi çıkardığımızda cümle bozuluyor. Böylece ilk iki cümledeki 'de' bağlaçtır. Üçüncü cümledeki de durum ekidir.

'Ki' Bağlacının ve Ki Ekinin Yazımı

Türkçede üç çeşit ki vardır. Bağlaç olan 'ki', sıfat olan 'ki' ve zamir olan 'ki' sıfat yapan 'ki' ve zamir yapan 'ki' daima bitişik yazılır. Bağlaç olan 'ki' ise ayrı yazılır.

Cümle içerisinde 'ki' den sonra -ler çokluk ekini getirebiliyorsanız o 'ki' zamir olan 'ki' dir.

Örnek:

- Arabam bozuldu, seninki (ler) ni kullanabilir miyim.
- Onunki (ler) seninki(ler) den daha iyi olmuş.
Görüldüğü gibi cümle içerisinde 'ki' zamirinden sonra ler ekini getirdiğimizde cümlenin yapısında herhangi bir bozukluk olmadı öyleyse bu ki zamirdir.

Sıfat yapan 'ki' de sıfat tamlaması kurar sıfat yapan 'ki' her zaman bitişik yazılır. Pratik olarak önündeki isme hangi sorusunu yönelterek bulur ve diğer 'ki' lerden ayırt ederiz.

Sokaktaki çocuklara sahip çıkmamız gerekiyor. (hangi çocuklar)

Sınıftaki öğrenciler dışarı çıksın (hangi öğrenciler)

Görüldüğü gibi 'ki' yi alan sözcüğün hemen önündeki isme hangi sorusunu yöneltebiliyoruz. Öyleyse bu 'ki' sıfat yapan 'ki' dir ve eklendiği sözcüğe daima bitişik yazılır.

Bağlaç olan 'ki' ise daima ayrı yazılır. Diğer 'ki' ekleriyle karıştırmamak için cümleden çıkartırız, cümlenin yapısında bir bozukluk olmuyorsa o 'ki' bağlaçtır.

Duydum ki unutmuşsun gözlerimin rengini. (duydum unutmuşsun gözlerimin rengini)

Sen ki dünyalara değersin (sen dünyalara değersin)

Şimdi anlıyorum ki o yaptıklarım bir hataydı (şimdi anlıyorum o yaptıklarım bir hataydı)

'ki' cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamında daralma olsa da yapısında ciddi bir bozukluk olmuyor öyleyse bu 'ki' ler bağlaçtır ve daima ayrı yazılır.

Not: mademki, halbuki, oysaki, meğerki, sanki, belki, çünkü, illaki, sözcükleri bağlaç olmasına rağmen buradaki 'ki' ler bitişik yazılır.

Mi' nin Yazımı

Mi, mı, mu, mü soru edatı eklendiği sözcükten her zaman ayrı yazılır, kendinden sonra gelen ekler soru edatına bitişik yazılır. Bize gelecek misin?

Sen miydin o?

Orası sizin miydi?

Soru edatı olan 'mi' cümleye soru anlamından başka anlamlarda katabilir.

Sana güzel mi güzel bir elbise aldım. (pekiştirme görevinde)

Bu testide çözdün mü konuyu daha iyi anlarsın. (zaman anlamı katmıştır)